

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есъ де доз орп не септимври: 29-и мі Десминека. — Препътъсъ
ръзинеа сефачъ до Сибиу за еспедитъра
офицъ: не аффарь я ч. р. поше, къ
бани гата, прпн скриоръ франкаге,
адресатъ кътре еспедитъръ. Прегъзъ
препътъръ петъръ Сибиу естъ не
ан 7. ф. в. а. еар не о жметъте де ан
3. ф. 50. кр. Пентръчелатъ търти
але Транциланъ мі петъръ проин-

N° 95.

AN^o 18 X.

Ci^ubi^u. 29. Noemvrie. 1862.

тие дин Монапхъ не эн ан 8. ф. в.
еар не о жметътъ де ан 4. ф. в. а.
Пентръ прпн мі петъ стрънне не ан
12. ф. не 1/2 ан 6. ф. в. а.
Императоръ се пътескъ пеп-
търъ Ангажеа бръ къ 7. кр. виръ
къ лите мітъ, пентръ а доза бръ
къ 5 1/2 кр. мі пентръ а трета ренецире
къ 3 1/4 кр. в. а.

Drumulu de feru pentru Ardealu.

Desbaterile asupra drumului de feru transilvanu au luat in jurnale o positiune stationaria. Intre partitorii liniei Oradea-Clusiu-Brasiovu si intre aceia ai liniei Aradu-Sibiu-Turnu rosu numai incéta certele, daru totusi din toate, ce sa scrisu si facutu pana acum, se poate prevedea, déca nu cu securitate, dar totusi cu cea mai mare probabilitate, ca lini'a Aradu-Sibiu-Turnu rosu va fi in toata privint'a preferita celei de la Oradea mare-la Brasiovu.

In privint'a acésta éta cumu se vorbesce intr'unu articulu alu „Pressei“: Nu se mai néga nici dintr'o parte, ca sa apropriatu timpulu care o mai indelungata amanare a cladirei drumului de feru in Transilvani'a aru face se apara nunumai cá o neindreptatire in contra acestei tieri, ci si cá o gresiala politica. In vreme ce Austri'a a cladit u retiea de drumuri ferecate de 720 miluri, a lasatu o douesprediecie a intregului seu terenu, o tiéra care sa facutu proverbiala prin bogatiile sale de mineralia, fara nici o comunicatiune. Urmările acestei neingrijiri pasiescu din anu in anu mai ageru la lumina si tiér'a deparde de a aduná capitalu nou, consuma cele mai nainte formate si insusi acele capitale, care in bun'a credinția la aproapele viitoru au cursu din strainatate.

Ardélu merge inaintea unei cadenie de econom'a poporului, care sta fara exemplu in istori'a tierilor austriace.

Aicea este umai unu medilocu, cá se se prestése ajutoriulu: cea mai cu putintia degraba legatura a tierii cu un'a dintre esistentele linii ferecate austriace. Se consideramu prescurtu diferitele linii proiectate, cumu lea dilucidat u deunadi faimosulu geologu Bernhard Cotta. Aceste suntu urmatoarele:

1. Oradea mare, Clusiu, Alb'a—Iuli'a;
2. Aradu, Dev'a, Alb'a—Iuli'a;
3. Timisiór'a, Lugosiu, Dev'a, Alb'a—Iuli'a;
4. Alb'a Iuli'a, Sigisiór'a, Brasiovu cu continuarea romanescă Buseu-Bucuresti;
5. Alb'a Iuli'a, Sibiu, Turnu rosu, Bucuresti;
6. Alb'a Iuli'a, Dev'a, Pischu, Hatiegua, Jiu, Craiov'a, Bucuresti.

La cea mai superficiala privire a acestei consemnatuni ne cade mai nainte de toate in ochi, ca toate liniele iau Alb'a Iuli'a cá punctu de inodare, si acésta este de buna séma basata prin puseciunea geografical a acestei cetati si fortaretie.

Pe lenga o consideratiune libera de ori ce prejuditiu nu tóte dara nimicu jacea mai aproape de mintea sanetóse oménescă, de catu cá mai antau se se fipsece o retiea de drumuri de feru asia, pre cumu o cere desvoltarea incetisiora a Ardéului, se se determine unu siru de linii singuratic, ce aru fi de eșeu, nainte inse de tóte se se lége comunulu punctu de inodare Alb'a Iuli'a in celu mai scurtu drumu cu unu drumu esistinte, si apoi numai din acestu centru se se deschida tier'a prn linii radiale.

Aru fi negresitu invederatu mai folositoru pentru interesele tierii a luá dintr'o data toata reioa de linii in lucrare si a o izpravi. Ispravirea linielor 1, 2, 4, si 6, aru indeplini acestu scopu. Noi inse cugetamu, ca capitalulu necesariu spre acésta celu putinu de 180 milione fl. nu saru putea affá, cu atata inse mai putinu, ca regimulu aru fi in positiune a primi asupra sa garantia intereselor pentru o asia de imensa suma.

Nasuintiele proprietarilor de pamantu unguresci transilvani mergu intr'acolo, a pune in lucrare mai nainte lini'a Oradea mare-Clasiu-Alb'a Iuli'a-Brasiovu. Si apucarea de acésta lini'a o amu salutá noi cu bucuria in interesulu pose-

soriloru asia dara a tierii, déca oresi cumu saru potea prevedea unu resultatu. Inse colosalele promisiuni despre nemediata participare a tierii, sa finitu pe lenga toate mahinatnele si provocarile, cu aceea, ca in locu de 20 milione, ce sau promisu cá prestatiuni de lucru, sa subscrisu numai una valoru de — — — — — 86,500 fl. in bani gata — — — — — 19,500 fl. Sum'a sumelor — — — — — 106.000 fl (Brasiovulu a subscrisu o spargere de pétra si 50 iugere de padure!)

Acésta ne amintescé forte tare pe acela principe micu germanu, care a intimpatu contradicerea ministrului seu in contra unui drumu ferecatu lungu de 1/2 de milu cu aceea a clamatiune: „Eu vreau in tiér'a mea unu druma de feru de aru constá si o mie de taleri.“

In timpi din urma se pareu aceste nesuntie ca se apropie mai tare de tint'a sa prin midilocirea de capitale straine; fara a vrea se cercetamu mai aproape necunoscut'a origine a acestoru capitale, da contractulu cu asociatiunea de cultura germana singura punctele de tienere, cá se se prevada nimeirea acestoru negotiatiumi.

Garanti'a de interesu dela 50000 f. argintu de milu, asia dara 5 milione, eliberarea de contributiune, eschiderea privilegiului in timpulu durarii privilegiului (90 de ani) si in fine eliberarea dela timbru pentru casulu transpunerei privilegiului, aceste suntu punctatiuni, care regimulu nostru si representanti'a tierii cu greu le va putea primi, nici atunci candu faimosulu Mirés aru fi Deus ex machina alu asacitiunei de cultura, precum se sună in timpulu celu mai nou.

Ca partitulu magiaru aru vrea mai nainte de toate se lege Oradea mare cu Clusiu, ca se faca celatea de pre urma de faptica capitala a Ardéului; ca acésta distantia este cea din taliu— poate ca si singura,— pe care elu o aru voi se o aduca la seversire a sambu lucru frescu. — Interesulu economici popularu alu tierii cere inse alta, si adéca lini'a Aradu-Alb'a Iuli'a in lini'a din taliu.

Acésta linia nunumai ca léga punctulu de inodare alu futurei retiele de drumuri ferecate pe celu mai scurtu drumu cu lini'a tibiscana si cu cele latte linii austriace, ci ea se pote izpravi si cu cele mai mici greutati mai jute si mai estinu, atinge cercurile cele mai bogate de industria si sinease de ocamdata in singur'a fortaretia a Ardéului, este dara si strategice mai ponderosa.

In fine pentru lini'a acésta este si capitalulu pregatit, fiindu ca este securu de o buna dobendâ. Capitalulu intréba asia putinu dupa interesele nationale, cá si nationalitatea dupa originea capitalului. Au nu au asteptatu insusi magiarii manutirea loru dela o asociatiune care poarta titlulu: „Deutscher Cultur-Verein.“

Lini'a Aradu-Alb'a Iuli'a se va legá cu o linia de car buni cu vistieriele de carbuni si feru ale valei Inedorei si a Jiu lui. Despre acestu tienetu dice faimosulu geologu englesc Dr. Anstedt: „Eu nu cunoscu in toata Europa sudu ostica alte doe locuri, care prin legatura eu lini'a de feru aru promise o asia mareata desvoltare de industria, cá valea Jiu lui si Inedorei.“

O asemenea desvoltare promite inca industri'a chemica, deaca sare, varulu, puciós'a si carbunele, de care aburdese Ardélu mai multu de catu ori care tiéra, saru aduná la olalta prin drumurile de feru. Industriile care au se se cresee prin drumuri de feru, formese in desvoltarea loru nutritore de capacetia a loru. Dupa ce se va fi adusu in acestu modu Ardélu in legatura cu comunicatiunele Europei, si sau deschisu cercurile lui pline de industria, atunci se se indeplinesca din Alb'a

Iuli'a relico'a catra Clusiu, Brasiovu si Sibiu mai de parte si totu odata se se restaurese legatur'a cu Romani'a, calea lumésca catra marea negra. Cu studiulu calei din urma avemu cu atatu mai putină lipsa a ne pregati inca de pe acum o impedecare pentru realisarea ori carei linie, fiindu ca si aci trebuie mai nainte ajunsu la Alb'a Iuli'a si fiindu ca si liniele romaneschi trebuie se intre intr'unu campu mai mare de desvoltare. (Noi ne retienem a vorbi mai tardi despre legatur'a cu drumulu de feru romanescu.)

In fine lin'a Oradea mare-Clusiu este pentru desvoltarea economiei populare de cea mai mica insemnata, totu odata inse si cea mai grea de esecutatu si cea mai scumpa, pentru capitalu dura mai putin folositoare si ea poate mai pe urma veni la esecutare.

Vedi bine ca acésta nu e in intielesulu atarnatorilor uniunii magiaro-transylvane si alu proprietarilor de acolo. Ei inse se nu urgisésca baremu ceea ce se pote ajunge si e posibile, déca nu vreau se se espuna la suspitionea, ca projectul loru Oradea mare-Clusiu mai putinu are a servi binelui tinerii, decat la aceea, a castigá impu fatia cu liniile cele latte, adeca se le faca neposibile, a impedecá legatur'a fortarételei Alb'a Iuli'a cu Monarchi'a si a sacrificá binele tierii visurilor loru politice..

Ni se pare ca fati'a cu acestu articulu si cu cele ce se pregetescu pentru lim'a Aradu Turnu rosu, trebuie se amintiesca cele ce sau scrisu in „Cronst. Zeit.“ si sau reprobusu de „Herm. Zeit.“ precum se vede, ca se arete, ca din cele scrisse are se ese putinu adeveru, si acésta cu atatu mai putinu cu calu unu Redactoru din Vien'a, care dice ca cunoscce conduit'a Cultur-Vereinului germanu, produce o scrisore, care se o fia scrisu D. Mager inca in 22 Iuniu a. t. la scrisorea lui, prin carea vrea elu se scie despre personele acestui Verein, despre midiloacele cu care dispune, despre creditulu, care ilu are, fiindu ca firm'a lui ii este cu totulu necunoscuta, din care se vede ca totu Vereinului acest'a aru si numai o escamotage.

Din Pest'a se scrie lui „O. D. P.“ cu datu din 3 Decem. e. n. Cu referintia la scrisoarea mea din urma in privictia la consiliulu tienutu in sinulu Consiliului locutentiale regescu in Bud'a in caus'a cestiunei nationalitatilor intieleseu mai tardi, ca acolo nu sa izpravitu nimica hotarit. De altmirea la acésta consultare nu sa lucratu atatu despre regularea cestiunei nationalitatilor din punctu de vedere mai inaltu politiciu, ci mai multu despre midiloce de informatiune, prin care se se pote areta drepti la pretensiunile diseritelor poporatjuni ale Ungariei in officiulu publicu, atatu in sfer'a administrativa catu si judiciaria. Nu numai singuraticele comune, ci si intrege comitate, care au o impopulatiune mestecata, au cadiutu in discordia despre usulu acestei ori acelei limbi, ca limba oficioasa eschisiva, si luptele in direcionea acésta suntu fara capetu. Cu priviintia la aceste, si ca officiulu publicu prin aceste necurmante certe se nu patimesca, se lucra mai intaiu despre aceea, ca se se sustiena limbei magiare prerogativ'a, pe lenga acest'a inse se se pote socoté'l'a si cuviincioselor pretensiuni ale nationalitatilor straine (?). Ce atinge in casulu acest'a opinionea consiliului locutentente regescu, suntu asecuratu, ca majoritatea lui in principiu tiene tare de eschisivulu usu alu limbei magiare ca limba oficioasa, este inse cu toate aceste gata a fi dreptu si catra celealte nationalitati (cum? déca e vorba de prerogativa? R). Se se pote dura la Comunele si in Comitatele cu poporatiunea mestecata protocóolele si alte afaceri oficiose principalmente in limb'a magiara. Fiacine este inse pe lenga acest'a indreptalit a da cererile sale in ori ce limba patriotica si oficiolatulu este indeturatu totu in aceea limba ai da alternatorea hotarire, de si ea in testulu originalu oru suna in limb'a magiara. — Catu poate prospera limb'a fiacarei nationalitati nemagiare, seu cum o numescu magiarii straina prin o mersu ca aceast'a numai orbulu nu vede. Si déca magiarilor se pare ca cu acest'a aru si drepti catra celealte nationalitati, atunci ni se pare ca se inséla, pentru ca ochii acestoru nationalitati suntu astazi mai ageri decat sei pote orbi cu o lapadare de nasipu in ei.

Din „Cronst. Zeitung.“ se vede ca D. Comesloctitoriu se afla de dimineti'a pana tardi seara in neprecurmata activitate. — Au tienutu siedintia comunala unde sau pertractatu diserite obiecte. La finea acestei siedintie a venit pe tapetu si separarea portiunelor canonice pentru preotimea greco-resariteana. Obiectul se afla la comunitate in pertractare si va afla catu curendu decisiunea sa. Dupa a-

ceea sa schimbatu siedint'a comunala in o adunare districtuala, si dupa ce intrara in salonu deputatii de prin cumune a fostu adunarea salutata de D. Comes cu o cuventare, in care se accentua cu deosebire egal'a indreptatirea a nationalitatilor. Intre altele se recomenda cu deosebire pastrarea padurilor de care se lega si consultarea despre ingrijirea de drumurile imperiale si districtuale. Rugarea in numele adunarii pentru cladirea drumului imperialu dela Brasiovu prin Coahalmu la Sigisoara afla acordu, si D. Comesu promisa ca va indreptá atentiu sa eu deosebire, ca distanti'a dela Magiarusiu pana la Coahalmu se se cladesca si se se faca unu podu peste Oltu la Hevizu. — Si in adunarea acésta veni inainte dotatiunea preotimei greco-resariteane din midilócele comunali, si singuraticii representantii au fostu postiti, ca se reserese, ce sau facutu in concernintele loru comune in referintia acésta? In cele mai multe comune portiunea canonica este separată, in cele latte se afla in pertractare. Inse in cele mai multe comune nu sa indestulitul preotimea. Unu deputatu alu unui satu romanescu a declarat, ca in priviint'a dotatiunei clerului greco-oriental si facutu prépulit si sia esprimatu parerea de reu despre aceea, ca nu sa fipsat una catame hotarita, din care se poata trai preotulu cuviinciosu. Vorbitoriu vru sa se fia hotarit de la locurile mai inalte unu cuantu. La care a observat D. Comesu e acésta intrebare a venit inainte si aiurea, inse trebuie se se ia priviint'a la diseritele relatuni locale, si pentru aceea din partea regimului nu se poate fipsa unu cuantu hotarit. Relatiunele suntu foarte neasemenea in tiéra, uncle comune au locuri si pamenturi, altele nu au, si ca elu cu calatori'a sa a facutu esperiintia, ca tocmai in comunele curatul romanesci se facu cele mai mari greutati in priviint'a dotarii preotilor, si ca isa spusu de repetite ori, ca preotulu se traiasca asia precum a traitu si predecesorulu lui, fiindu ca ele nu le potu dánimica. Ca elu inse sta pe aceea cu tota tar'a, ca dotatiunea se se aduca la sfarsitu, si va fipsa si pentru districtulu Brasiovului unu terminu, pana la care se se relationese despre esecutarea lucrului, era preotimei da Domnul Comesu bunulu consiliu, se iá, candu comunele ii da, si se astepte tempuri mai bune, pana ce sòrtea ei se va potea inbunatati mai bine. Cotlea, Feldior'a si Prejmerulu au datu cate 15 iugere pentru beseric'a romana, S. Petru 8¹/₂ iugere de semanatura si 2 iugere de fenatia; Bodulu 8 iugere de semanatura si 5 iugere fenatia. Vulcanu 8¹/₂ iugere semanatura si 5 fenatia. Helchiu 10 iugere. Gimbaru a hotarit in toate holdele cate 3 iugere si apoi 12 cara de fenu. Rothavulu 5 iugere semanatura si 3 fenatia; Magiarusiu in fine 3³/₄ iugere semanatura si 2¹/₄ iugere fenatia. In alte Comune este lucrul in pornela, era in satele, ce au fostu mai nainte iohagesci, se va deslegá lucrul pe bas'a patentei urbariale, unde pana acum sa facutu separarea portiunelor, acolo este cestiunea dotatiunei decisa. Deputatulu Zernestiloru sa declarat, ca pentru multele ceremonia suntu acolo de lipsa 3 preoti si separarea nu ajunge si pentru aceea cetatea se mai aduca o jertva. Fiindu inse ca Brasiovulu a cedatu in favorea besericii Zernestiloru o parie de padure fórle pretioasa si in adeveru a fostu foarte marinimosa la acésta separare, nu e in stare a mai aduce vreo jertva. In Apatia e preotulu indestulit, in Tohanulu nou, Vledeni si in alte comune inca nu sa facutu nimica. —

Din aceste se vede lamuritul ca de datu dau si yoru dásasii cate o portiune canonica preotiloru nostrii, inse numai atata, ca se fia prea mare de a potea muri, si prea mica de a potea trai. Ca D. Comesu da bunu svatu preotiloru se primesca déca le da comunele si se astepte tempuri mai bune pana ce se va potea érasi mai inbunatali sòrtea loru. Ce ne aduce aminte de dicál'a serbésca: nu crepá magariule pana ce va dár'ba. Dá, si noi dicem, ca se ia celii se da, ca e mai bunu astazi unu ou de catu mane unu bou; inse totusi aru si se se hotarasca ceva mai lamuritul baremu acolo, unde e notoriu, ca se afla pamenturi, catalimca portiunei canonice, caci cele 15 iugere-dotati'a cea mai buna in districtulu Brasiovului in Comunele cele avute intru adeveru, ca e numai o bucatica de mila éra nu de datorintia. Ca comunele curatul romanesci din sasene si districtele sasesci facu cea mai mare greutate la dotarea preotiloru, o credem, si ne prinde cu atata mai tare durerea, cu catu vedem si acum in poporul nostru inradacinata aceea urita pretensie, ca preotulu se nu se ridice peste poporul de rendu ci se atarne totudeuna dela cruceriu seu. Nu e indoiala ca preotulu, care e din popor, are se traiasca dela popor si cu poporul, inse acésta are se urmedia ca o resplata a prestatelor servituri, era nu ca o pomana. Preotulu trebuie se se redice peste popor, caci altfel nu va potea se lu-

pasloreasca, nu vă poatea se'lu invetia, și selu dojenescă candu gresesc. Preotulu si candu e în poporu, cu care are se traesca, trebue din diregatoria să se înalta peste densul, caci astfelui cine vă ascultă de elu. Se ne uitam la colacitorii nostrii sasi și vomu vedea ce onore, ce supunere arata ei catra preotulu loru, si acestu catu e de redicatu peste poporulu de rendu de si traesce cu elu si prin elu. Asecurarea vietii ilu face mai ne aternatoriu si astfelui si mai vediutu înaintea poporului de si relatiunile lui catra poporu au se fia totdeuna cele mai amicabile, precum si suntu.

Adres'a ce a dat'o D. Protopopul alu Brasiovului Ioan Petricu D. Comes locoitorului.

I l u s t r i s i m e
Domnule Consiliaru si Locoitoru de Comite alu Inclitei Na-
tioni Sasesci!

Trecuta 6 luni de candu amu împartasită cu Preotimea noastră din pamentulu regescu parintesculu Cercularu Episcopescu din 24 Mai ad. Nr. 39, impreuna cu altu Circulariu alu Inclitei Universitatii Nationale Sasesci din 22 Maiu a. c. Nr. 505, in privintă dotarii Preolimei noastre ortodoxe cu portiunea Canonica cu acea indatorire, că se se infatisiedie cu Circulariulu din urma înaintea Deregațiilor competente si se le recuire a duce in deplinire hotărirea Inclitei Universitatii sasesci, asignendule cate o portiune Canonica întrăga de 30 de jugere seu o leafa corespondiatore in bani.

In urmă acestei împartasiri Parochi din Tractulu alu II-lea alu Brasiovului prin relatiunile loru aici, cu umilită alaturate sub Nr. 1. 2. 3. 4. 5. 6. si 7. arata ca in mai multe renduri se presentare cu rugaminte înaintea Onoratelor De-regatorii Comunale, si abea sau asignatu.

1. La Presmuru pentru 2-i Parochi 15 holde
2 " Herman " 1 " 7 1/2 "
3 " Simpetru " 1 " numai 3 1/2 "
si isau mai apromisu 4 1/2 holde

4 " Bodu in 3 Campari pentru 2 Par. 7 1/2 "
5 " Feldiora " 2 " 15 "
6 " Rotbav sau promisu numai la 15 holde dar nu sau datu

7 " Magerus isau asignatu Parochului prin alaturata hartia sub A) locu de semenatura de 5 galete si de senatiu de 3 1/2 cara de fanu, insa senatiulu cu conditia, că se numai pasca 2 tragatori si o vaca a Preotului nostru in livade, unde pascu vitele Parochului si predicatorului sasescu de si celu din taini au castigatu dreptulu acesta pe bas'a patentei impăratesti din 20 Aprilie 1854 §. 3. prin hotărirea c. r. Preturi de atunci dto 22 Iuliu 1858 Nr. 2793 M. B. A. sub B)

Totu din aceste relatii ale Parohilor se arata ca in totu loculu santu pamenturi comunale cu sutete de holde in totu Satulu si aru fi de unde sa se dea atatu pamenturi precum au datu la Capelani si Predicatorii, Dascalii, Cantorii si Organasii sasesci, catu si in bani din Casele alodiale. Precandu cu totu respectulu aducu acestea la cunoscinta Ilustratiei Vostre nu potu lasa ne amintitou doue imprejurari.

a.) Reprezentati'a Venerab. nostru Consistoriu diecesanu facuta in anulu trecutu catra I. Universitate saseasca in privinta Portiei Canonice pentru Parochi romani, in aceiasi sau a ratatu lamurită ca numerulu Presbiterilor nostri actuali in tota diecesa fiindu pana la 800 nu este nici decum mare pentru pastorirea si cultur'a aprope de 700,000 suflete, fatia cu numerulu Preotimei de alte confesiuni. Deci daca venitulu demuestra ca constitutivulu unei portiuni Canonice ficsate de Diet'a Tieri la anu 1846|7 numai cu 14 jugere, nu ar fi portiune întrăga, acestu asertu e pré adevérat, caci in Ungaria si Banatu constitutivulu unei portiuni Canonice consta din 34, ear in Bucovina din 44 jugere. Cumu vomu compară acumu portiunea Canonica de 3-4 pana in 7 jugere din Districtulu Brasiovului eu portiunea canonica din Ungaria, Banatu si Bucovina? Séu chiaru si cu decisiunea dietala din a. 1846|7.

b) Imprejurarea a doua este si mai trista pentru noi Parochi din Brasiovu cari pastorim preste 8000 suflete, carora nu ni sa datu nici din pamenturile Comunale nici unu equivalentu in bani din Cas'a alodiala, nu dicem dupa parerea Venerab. nostru Consistoriu in Orasie mari dela 1000—1200 precum are Parochulu rom. cath. de aici, dar nici dupa cum s'ar cunveni la Orasie mici dela 600—800 f. v. a.

Dreptu aseea fiindu ca Ilustritatea Ta ati binevoită a veni si in Districtulu Brasiovului pentru regularea tuturor neajunselor si impacarea diferintelor. Viu cu tota umilită a Ve rugă, ca se faceti punere la cale a se duce in indeplinire laudat'a decisiune a I. Universitatii din 22 Maiu a. c. si cea din 3 Aprilie 1848 aprobată si de Maiestatea Sa Inaltatulu nostru Imperatu, si asia se se dispue a se asignă Preotimei portiunea

Canonica întrăga, ca asa Preotimea nostra se vie in stare a indeplini datorele inaltei sale chiemari, spre inaintarea reliositatei si moralitatii, spre prosperarea binelui Patriei, si spre consolidarea Tronului Maiestatei Sale adoratului nostru Imperatu. Franciscu Iosifu I.

Cu care pre langa profundu respectu sum Alu Ilustratiei Vostre pre plecatu servu Ioann Petricu Protopopu.

"Donau Zeit." consacrēse Cancelariului repausatu Nopcea urmatore strigare de pe urmă: In 30 Noem. sa binecuvantă remasitie pens. Cancelariu aulicu transilvanu, care a murit in 28 Noem. Alecsiu Nopcea si sa transportat in cripta familiei din Farcadinu in Transilvania. Binecuvantarea a seversito episcopulu "K o r i s m i c s" Eselfenti'a Sa D. Ministru de statu de Schmerling si D. Ministru si Cancelariu aulicu transilvanu. Contele Nadasdy. Consillarii si personalulu acestuia dicasteriu aulicu, precum si mai multi Domni amplioati mai inalti, carii nante au servit la acestu dicasteriu, Cont. L. Esterhazy, Cont. Toldalagi, Cont. Nemes si mai multi alti Cavaliri au datu reposatului onore de pre urma. Alecsiu Baronu de Nopcea de Silvasiulu de susu c. r. actualu consiliariu intimu, proprietariu alu crucii cei mari a ordului imperătescu Leopoldu si cavaleru alu ordului S. Stefanu, pensionat regeseni Cancelariu aulicu transilvanu, sa nascutu in Transilvania la anulu 1773. Deja la diet'a cea insemnata din anulu 1790 au fostu elu atrasu de Guvernatorulu Con. Banfy la siedintia ca actuaru. Continuendu obisnuit'a cale in decursulu servitiului că amplioatu de Comitatu, a fostu supremu Comite alu Comitatului Inedorei, apoi consiliariu de gubernu la Gubernulu transilvanu, in fine la anulu 1822 consiliariu de Curtea Cancelari'a aulica-transilvana, la care a sluerat 10 ani că unu dia cei mai cu influența preverbitoriu. Mai tardi si denumitul tabl'a judecatorescă si de presidentu alu Staturilor in Ardealu, a petrecut la aceea dieta nenorocita din anulu 1834 si diet'a de aplanare din anulu 1837 si 1848 la care dupa o lunga sistare a aiegerilor constituionale a fostu din partea staturilor candidat de cancelariu aulicu si denumitul de Maiestatea Sa Imperatulu Ferdinandu. Elu a condus Cancelaria aulica pana la anulu 1844, care cu victoria partitului, ce e acum faimosu că conservativu, a adusu punerea lui in pensie si a chiematu pe S. Iosica la conducerea Cancelariei. Din timpul acesta a traitu Nopcea necontentu si in anii de pre urma eu totulu retrasu de lume in Vien'a, unde dupa o petrecere mai de 25 ani a murit de betranetie. Nopcea a avut renume de unu barbatu forte ageru si expertu, care anume prin modulu de scriere alu seu clasico in limb'a latina pe acelu timpu oficioasa, prin cunoscintiele sale despre relatiunile Ardealului si decesteritatea sa in intrigele parlamentare si neparlamentare, cu deosebire inse pentru eminentulu seu talentu la conducerea desbaterilor dietale, care elu a sciatu se le pōte activu cu neaudita indiferintia si tenace linisce, si au pastrat unu rangu eminentu intre barbaii de statu ai Ardélului. In referint'a nationalitatii a fostu unu pronuntiatu unguru, de si din partea sasiloru si anume a romanilor, care dintr'o parte ilu numerau la viti'a sa, i se impută acest'a, *) fara inse cum se intempla in timpii nostrii prin semtiulu nationalu redicatu se se instrainese de pré inalt'a dinastia si de statu. Nopcea a fostu si a remasu unu strinsu roialistu."

ПРИЧИНАТЕЛЕ ЗНІТЕ.

Се респъндисъ файма при фойле цермане, къ сар фи адесъ дела гранига Бесарабиј при Болградъ, Фокшані ла Дунъре дн 18/6 Ноем. о масъ тае де праф де пъшкъ ши де апме. Файма са фостъ ръспъндитъ дн адеъръ прекът зиче кореспондентъ "Lloyd. Pest." ши дн Принчипате, днсъ нз о кредеа пиминеа, къчи се сви фоарте простъ ши креше пре иште дель 40 пътъ ла 1000 de каръ de транспортъ.

Кореспондентъ ачеста о декиаръ даръ къ тотъл де о скорпіонъ, каре черквя таи nainte ne Dунъре, каши акта не вскатъ фъръ пісъ въ темеиъ.

"Ромънъ" куприне днtre акtele официале Официал Dom-neckъ, при каре кончесионеа, че са dat прицелъ Бранкован спре кълдиреа дръмълъ ферекатъ дн цеаръ, и се детраше, фиind къ нз аз депесъ казциснеа de 250,000 франчъ ла терминълъ префіптъ. — Тот дн "Ромънъ" ведем, къ адвареа депенраль лвъръ дн секундъ ла ченсърареа бъщетелоръ.

*) Nopcea a fostu romanu, despre acest'a numai пôte fi indoiala. Mam'a lui a fostu safa protopopului g. o. din Hatieg, fratele lui Vasiliu sa declarat de romanu. Déca suntu inse si simtienele loru romane e alt'a intrebare.

Греція. Революція в Греції. (Лукерій)

Сьмтъ негрешітъ інтерпретає таріні стрілець ші алтьвроръ оаменілоръ онесті, неорвіці de фанатісмъ, юндъ дескларъ къ Паласка, офічірій ші кіаръ екіпажілъ корветеі шаі атрасъ стіма ші афекціонеа гутвілоръ.

Барка корветеі се дасе ла пірєй, світъ команда впій локотепінте, дакъндъ фаміліе Карбоні ші Рома. Не ла 2 бре днпъ амеазі, а піръ вапоареа de ресбелъ Aphroessa, плінъ de попоръ, тръгжандъ днпъ днпса барка корветеі лн каре ера миністръ таріні, D. Каліфронас ші позл команданте Сактві; зо твлдіміе de барче партікларе пініе de четъдіні ле лнсодеа.

Aphroesse речась афаръ din Псіталіе, ка се евітє ка попоръ, апропільдесе de Скіла, се нв редіче стрігърі контра Рецелві, ші барка пнп ачі регале са пропіа de корветъ къ кітева барче партікларе але къроръ пасацірі съ скіръ асемеа не корабівъ.

Днпъ четіреа пнмірій позліе командае, екіпажілъ се сіи не катаргвръ, павіліонвлъ че пірта артеле регалі Фу лнсатъ ші лнлокдітъ к'впъ павіліонъ націонале грекъ; каре Фу салютатъ къ 21 детпілтре ші къ стрігареа: Тріаскъ націонале!

Не ла Збрі, тотъ фіндъ гата спрѣ а релітра ла Шірі, сосі вапоареа de ресбелъ Паралос, веніндъ din Акарманія, Фу а сіи пнмірій din івеніменте ші авніндъ не днпса не адістанте Балтіо ка се Фу дасе не корабіа Скіла. Міністъшіндъ опініонеа націонале, днпъ опдінеа миністръві, Паралос лнлокді павіліонвлъ къ артеле Рецелві къ павіліонвлъ націонале, ші къ стрігърі съ тріаскъ націонале, лнтръ лн портвілъ Піревлі.

Ла патръ бре, корвета пнръсіндъ цертулъ Псіталіе, релітра ла Піревлі салютъндъ лнкъ павіліонвлъ націонале къ 21 de детпілтре ші къ аклатацині че се реноіръ ла пнекареа миністръві.

Скіла, къ М. Л., пнекъ ла 9 бре ші $\frac{1}{2}$ сіра, лнсодіт de La Biche каре ла 3 бре днпъ амеазі з ревенісе лнгъ дннса апроае de цертулъ Псіталіе.

Аміралеле Товхардъ пнсеесе de ла лнчепітъ Zepovia ла ордініе М. Л., карі деклінасеръ асть оферіре, пнвондъ а пріва стаціонеа Піревлі, лнтр'впъ моментъ аша de крітікъ, de офічірвілъ спітеріоръ команданте але форцелоръ на валі стрілець.

Ла ачестъ релізіоне, дежа преаміпгъ, требе съ адатъ кътева квінті.

Вінері ла 24/12, decodinea ера лн к'вле; ла Піревлі ко мандантеле пнціеі Фу сесе acacіnatъ лнтр'впъ модъ барвіръ, центръ къ черкас талапропос о діверсіоне лн фвоареа Рецелві.

Ла Атена о твлдіміе есалтать, дерътасе іспрітерія зіарвлі Адрора, альтъ датъ ліберале, debenitъ лнтр'впъ модъ рншіносі лнгвішторій але актелоръ гввернілъ, de ла каре прімісі о сівепіоне; de аколо терсесе ла каса лві Simos, фоствілъ тністъръ de finanze лн партікларі detectatъ, не каре воіа. Фу лндоіаль се-лві снпві ачелеші сорді ка не командантеле пнціеі de ла Піревлі, ші каре пнвтъ скыпа твлдімітъ інімісі інтервеніре а авокатвлъ Саріполос ші а жнедлі N. Маврокордато; се асалтасе асемеа каса фоствілъ тністъръ Bollys, а преотвілъ Реціні; кітє фурулі сеі черкърі de фурулі сеі фурулі; солдатъ таі тоці рісіпіді ші артаді, лн таре парте веі; атестекаі къ попорвлъ, опріаі пе врвцесі ші череаі de ла еі кътева драхме, се сніаі къ форца лн тръсіреле че чіркеллъ лнтре Атена ші Піревлі; пншкътре інферналі пн лнчесасеръ de мерквілі сіра de а ресна зі ші пнштіе лн тітіе страделе, не ла ферестре; ла балкіоне, не тераце.

Анархія ера сівераль. Къ дрептъ квівітъ алармаці, тетвірі гввернілъ, днпъ консілілъ лві Савоополос, пнміръ о комісіоне лнсърчіпать д'а органіса о гардъ націонале. Асть комісіоне, комісъ de demarshъ Кутсікі, de N. Саріполос, Папос Колокотроніс, N. Маврокордато ші C. Коліатсон, се пнсе не лнкъ къ атта зелъ лнкътъ лн дое зіле о гардъ четьдініскъ серібсь ера органісать ші артаді, ші фурулі пнштіе ореа патръле, зі ші поанте, карі стръбітеаі пекірмат totъ орашблъ, рестайндъ опдінеа ші лнштіеа. Adspnai солдатъ ші консіліаі; лн фін., de лві; тагасінеле ераі дескіс, лнкъріле реілчеспіте, ші пншкътреі дефокъ лнчесасеръ.

Ар кріде чіпева къ лн тілжілъ впій анархія Фу сіміе, къ тітіе каптітатеа de арте лн тнпеле попорвлъ ші але солдатъ къ тоатъ веіа есалтацині лнтрещіпітъ прів веітві ші пншкътреі, асть таре пасівіде а Греціоръ, п'аі фоствілте пеферічірі de днпъсі, de кітъ ачелеші че ле ам аретатъ, пнчі але decodinі, de кітъ ачелеші de карі амъ спсі ші ла карі требе съ адатъ о черкаре контра касеі діректо-

рвілъ въмілоръ de ла Піревлі, Балгарі; ала діректатъ контра впій офіцірівъ не каре воіа ал фаче съ dea песче тнпіцій, ші лн фін. фурулі комісъ ла Атена ла тнл оролоціаръ енглесі каре а к'петат о деспізівіре de 8,000 de драхме; афачере кареле, апоі, а лнсатъ фрекарі лндоіице лн твлті спіріте.

Скототе de предареа палатвлі, de дестреківіеа грьдинілоръ, de фуруреа каілоръ, de предареа формеі регалі, пнчі пічі тнл темеі.

Се поате афірта къ асть таре тншкаре націонале с'а лнденплінітъ к'о репезічіоне електрікъ, къ лнкоіреа аиропе віверсале, Фуру decopdine ші Фуру пеферічіре серіоась.

Опъ фаптъ десктві de карактерістікъ de констатататъ, ші каре пн есте датъ ка офіціале, есте къ фуруліонарій гвєт-пнлі, лн таі твлті локрі оферіндъ а треіа парте din ле-фуруліе лоръ, лі са респікіс къ єстъ сакріфічі ера de пріосеі din каса авнданіїе фондурулоръ лнкасате.

Лн адеверві, дебіорій тесаврвлі, че, de mai твлді апі, евітій плати імпосітелоръ, се грьбескъ а веніші а пнлті реп-тншіцелі, ші тесаврвлі централе din Атена а прішітъ дежа лн модвлъ ачеста 150,000 de драхме трьміце din Каламас тлтівіл локрі lnde с'а odixnітъ Рецелві, ші 45,000 de драхме din Cipa.

Лнісчевіа есте деплінъ, къ тоате астіа о візъ емоціоне, прекурсорій алъ впій фуруліе че пнтеа аве граве консечінде, се респіндісce zісле ачестае пріп орашій аснпра снрій къ тн-пністрий Баваріеі, Франчіеі ші Енглітереі черкъсеръ вербале, апоі пріп Ноі, реппнреа снптъ сілілрі а кореспондіндеі секрете а Рецелві ші а Реціні, гвєрніл провіоръ а рефсате ші лнісчевіа п'а фоствілъ тврвратъ.

Нотіце Дівірс.

— Ли Клуж саі лнпътілітатъ лн 20 Noem. ла дое фамілій о непорочіре тнпгвітоаре. Доі копії лн вірстъ de 2—3 апі рпмтъндъ снгврі акасъ Фуру пнчі о лнпгвіжіре, саі апропі-атъ пріп таре de фоквілъ собі ші пріпкжандъ хайнел лоръ Фокъ, аш арс астфелій de впілъ аш тнрітъ, еръ алтвілъ е тітъ къ ва перде о тнпъ.

— Се скріе din Biena, къ лнкеіреа сесівіелор сенат-лві імперіалі пн віртілініе de 20/8 Декемвр.

— „Pest. Naplo“ скріе къ коптеле Аполі тарде лн каса апіларій ла Biena. Філь, зіче пнмітъл жерпаль, ка апілареа съ се фактъ пе база леілоръ din 1848 ші лн спірітвіл адре-селоръ „Wr. Post. Іаштіпцізъ“, къ коптеле Аполі вічіе къ сине посігіве проекте de тілжочіре, лн каре опініоне че домнескъ ла партітвіл лві Deak, афль депліна консідераре.

— Професорві Dr. Шофка лн Ніколсвірг не прогностічесъ впій Дечетвіре тобі — de ва фі tot аша de тобі кум а лн-чепіт апоі вай de омъ — впій үерос Іанварій ші din o парте ші Феврвіарій ші о пріпътвілъ фоарте тіппріръ Фуру вртаре de цер.

— „Kol. Koz.“ аре штірі din Аркош лн Харомсекі, къ лн пншрареа Ріка сард фі ескатъ днпъ кутретвілъ din 18/6, Октомвр. впій invendis снштеранъ лнтре Варшаваі ші Oklandъ, віде съ се фіе пншкътъ а крептвіръ de пншкътвілъ еръші лн-гута кутретвілъ. Zisa спн въ есе пнмітъ Фуру din ачеса крептвіръ, еръ поптеа се ведві ші разеіе спізей снштеране. Цьмтътвілъ съ фіе лн пріжта крептвіръ таре скъзтъ, ші къ de ші твлді отені аш чернетатъ ачеста minne, totvіш пн се штіе че, apde аколо.

— Лн Болгарія грасесе таі лн тоате комітателе боала вітілоръ аст фелій кътъ лн 92 de комітіе толпісіте саі болп'вітвілъ din статвілъ вітілоръ de 64524, 18816 вітіе, ші de ачи аш кътъ 11031, саі снпштошатъ 6601, ші аш рншась in-овсервациніе 1186.

— Лн Сараіево ші лн пріцірвілъ съві грасезъ інтрі вітіе о болы періклоась, каре лва карактервілъ спіліеі чеі акте, лнтре каі грасесе тіфс, ші лнтре оі боала пнштъпілоръ.

— Днпъ „Sieb. Bot.“ аш сосітъ статвілъ деспре тіввілъ de апелациніе лн Сіївіл ла віверсітатеа націонеі съ-сешті.

— Dintro лнсеміаре а лві C. S. се веде, къ конкіетареа дітейі трансільваңе пн віа таі фі твлт преліпцітъ ші къ лн вр-та інформаціонеі аснпра релізіелоръ імпопілациніеі тран-сільваңе, а тнпі котеміръ тністірілі de статвілъ, тодвлъ de а-лещере поате adspnai фаворітоаре реслтате пе база апіларій націонеі ротне кътъ констітюціонеа din Феврвіарій.

— „Korunk“ скріе, къ epidemia върсатвлі ja естенсіоні тарпі лн Apdealъ, астфелій кътъ гвєрнілівілъ реескъ а de-тнмдатъ реіввакцинаре лн локріліе прімеждіоасе. Лн Клуж аш тнрітъ de върсат din 20 Октомвр. пнпъ лн 22 Noem. 22 de копії ші 8 отені крекві.

— Cronst. Zeit. скріе, къ сътвітъ ла 2 бре днпъ амеазі, а пнекатъ D. Комес локшіторілъ din Брашовъ, ші днпъ че а-вісітатъ лн Котлеа сколеле, шіа лндрептатъ дртвілъ кътъ Кохалтъ.